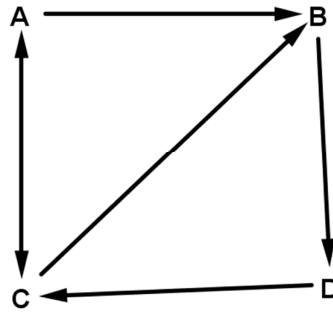

MAA11 (Lukuteoria ja logiikka)
Välitesti 2 – ratkaisut ja pisteytysohje

Tarkista ja pisteytä tehtäväpaperiin tai vihkoon tekemäsi välitesti tämän ratkaisumonieen avulla. Epäselvissä kohdissa kysy apua opettajalta. Jos sait vähintään 9/12 pistettä, olet valmis siirtymään seuraavaan osioon!

1. Kuviossa kirjaimet A, B, C ja D ovat eräitä henkilöitä. Kuvioon piirretty nuoli ilmaisee, että nuolen alkupisteessä oleva henkilö rakastaa loppupisteessä olevaa henkilöä. Olkoon $R(x, y)$ avoin lause ” x rakastaa y :tä”. Tapauksia, missä henkilö rakastaisi itseään, ei huomioida eli $x \neq y$. Ratkaise joukossa $\{A, B, C, D\}$ avoin lause

- a) $\neg R(D, y)$.
 b) $R(x, C) \wedge \neg R(C, x)$.
 c) $\neg (R(x, D) \vee R(D, x))$. (3 p.)

Vastaus:

- a) $\{A, B\}$ (1 p.)
 b) $\{D\}$ (1 p.)
 c) $\{A\}$ (1 p.)

2. Olkoon perusjoukko $\{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}$.

- a) Ratkaise tässä joukossa avoin lause $2x + 10 \leq 5x - 14$.
 b) Ratkaise tässä joukossa avoin lause $(1 + 2x = 7) \wedge (x^2 - 4x + 3 = 0)$.
 c) Ratkaise tässä joukossa avoin lause $(1 + 2x = 7) \vee (x^2 - 4x + 3 = 0)$. (3 p.)

a)

$$2x + 10 \leq 5x - 14$$

$$-3x \leq -24 \quad ||: (-3) < 0!!$$

$$x \geq 8$$

Vastaus: $x \in \{8, 9, 10\}$ (1 p.)

b)

$$(1 + 2x = 7) \wedge (x^2 - 4x + 3 = 0)$$

$$2x = 6 \wedge x = \frac{-(-4) \pm \sqrt{(-4)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 3}}{2 \cdot 1}$$

$$x = 3 \wedge x = 1 \text{ tai } x = 3$$

Vastaus: $x = 3$. (1 p.)

- c)** $(1 + 2x = 7) \vee (x^2 - 4x + 3 = 0)$

Vastaus: $x = 1$ tai $x = 3$. (1 p.)

KÄÄNNÄ →

3. Olkoon $R(x, y)$ avoin lause ” x rakastaa y :tä”. Perusjoukko on tietty ihmisryhmä. Suomenna seuraavat lauseet

- a) $\forall y R(\text{Ville}, y)$. ”*Ville rakastaa kaikkia*” (1 p.)
b) $\exists x \neg R(x, \text{Ville})$. ”*On olemassa joku, joka ei rakasta Villeä*” (1 p.)
c) $\forall y \exists x R(x, y)$. (3 p.) ”*Jokaisella on joku, joka rakastaa sitä*” (1 p.)

4. Todista lause: Kun lisäät minkä tahansa parittoman luvun neliöön luvun 5 saat vastaukseksi aina parillisen luvun. (3 p.)

Oletus: Olkoon a pariton luku, ts. $a = 2n + 1$. (1 p.)

Väite: $a^2 + 5$ on parillinen.

Todistus:

$$\begin{aligned} a^2 + 5 &= (2n + 1)^2 + 5 \\ &= 4n^2 + 4n + 1 + 5 \\ &= 4n^2 + 4n + 6 && (1 \text{ p.}) \\ &= 2(2n^2 + 2n + 3). \text{ mikä on parillinen luku!} && (1 \text{ p.}) \end{aligned}$$